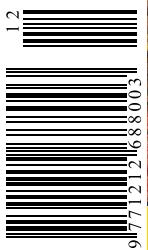

luštění makovice

pro chytré od 8 do 108 let

máci a otec evropského ptactva

za 29 Kč

188

Akce jako

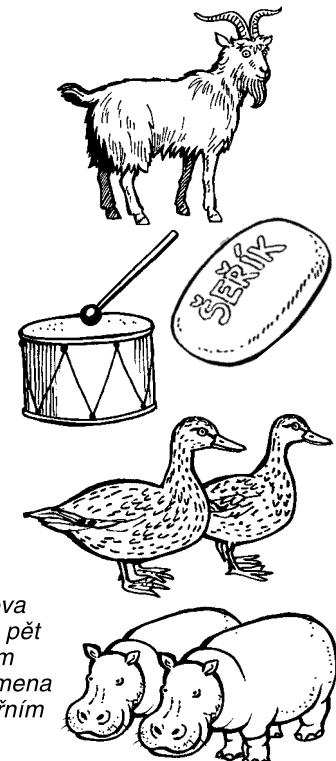
„To byla blesková akce,“ chechtal se na celé kolo mák-turista v pokoji na zemi po seskoku z truhlíku s bylinkami. „Nevím, co je na tom k smíchu! Vždyť to , (tajenka), hop anebo trop a taky o fous i o vlásek,“ odsekly naštvaně mák-strašpytel. „Ten člověk na nás šel s konví vody! Mohli jsme utonout! Zhynout v bažině! Vyklíčit!“ „To se ale nestalo. Dopadlo to pro nás dobře, i když jsme dopadli tvrdě,“ zavtipkoval filozof.

„A nelichoť si! Ten pán nešel kropit nás, ale bylinky.“

*Jak se máci ocitli v truhlíku s bylinkami, o čem a o kom tam debatovali, je podrobně vyplýváno v minulé Makovici. Chcete-li si ji objednat, podívejte se na stranu 31.

OBVODOVÁ DOPLŇOVAČKA

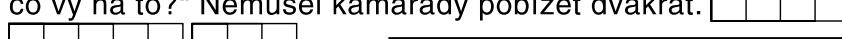
	1	2	3	4	5	
10▼	H	12	12	1	14	6
11	8	6	4	15	2 ✓	7
5▼	4	7	5	1	13	8
15○	10▼	9	11	11	3	6
14	I	2	3	9	4	9▼
	4	13	12	11	10	

Do vnitřního čtverce doplňte svislým směrem slova podle obrázkové legendy (je jich pět a každé má pět písmen). Ale pozor, legenda je přeházená! Potom napište do políček po obvodu čtverce stejná písmena ke stejným číslům – tak, jak vám to vyšlo ve vnitřním čtverci. Začnete-li číst od jedničky ve směru hodinových ručiček, dozvítě se tajenu.

Jako po másle

„Co teď?“ přemýšlel mák-turista, když se pán vydal zpátky ke dveřím. „Tady přece nezůstaneme! Přidáme se k němu, co vy na to?“ Nemusel kamarády pobízet dvakrát.

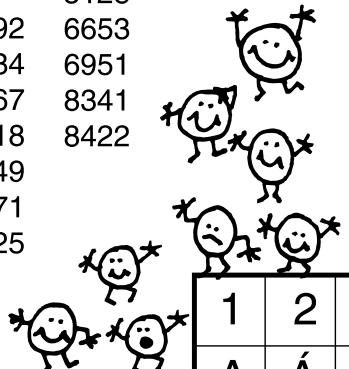

(tajenka) se vyšplhali nic netušícímu pánovi na rameno. A šlo jim to jako po másle. Aby ne! Vždyť v tom měli letitou praxi.“

ČÍSELNÁ KŘÍŽOVKA S DOSAZOVÁNÍM

Dosadte čísla vodorovným i svislým směrem tak, aby se správně křížovala. Čísla v tajence nahradte písmeny podle tabulky.

12	1484	615482
48	2479	863934
59	3776	
71	4238	567195615
96	4582	718982562
	5128	
192	6653	
234	6951	
567	8341	
618	8422	
749		
771		
925		

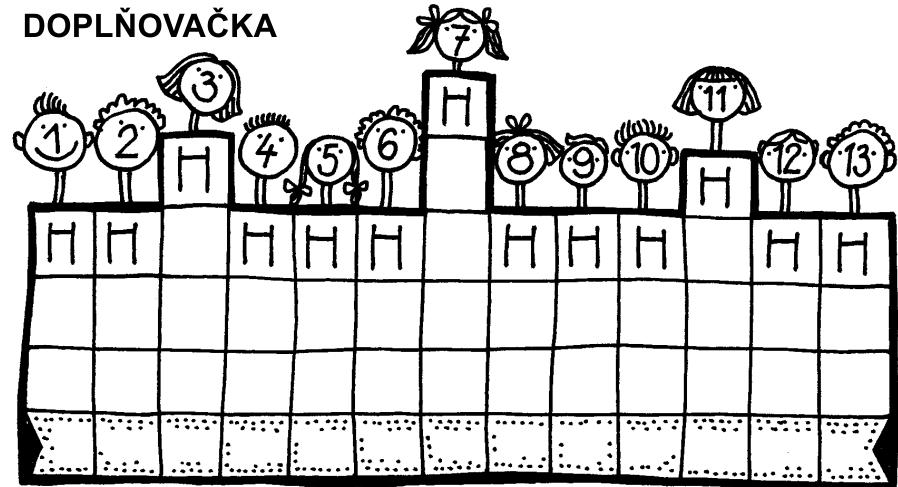

1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	Á	D	E	J	K	M	N	O

Hurá na výlet

„Felixi, Ríšo, Bertíku, Kryštofe, děti moje, už ať jste tady! Mám zalito, jede se na výlet! Maminku necháme doma, je nastydlá a musí odpočívat,“ halasil pán. „Ty jo, to je [] (tajenka),“ ozval se mák-filozof, když se přihrnuli čtyři natěšení kluci. „Hned podle písmen, co mají na kštítovkách, poznáme, kdo je kdo,“ zajásal bystrozraky. „No jo, ale proč má ten nejmenší na čepici A*?“ přemýšlel natvrdlý. Ale nikdo neměl čas mu odpovědět. Máci se starali o to, aby nepromeškali odjezd, což se jim povedlo. Za chvíliku seděli s nadšenými výletníky v autě a mířili bůhví kam. *Ríkali mu Bertíku, ale doopravdy se jmenoval Albert. Je to, jako když se Antonínovi říká Tondo nebo Josefovi Pepíku.

DOPLŇOVAČKA

1. středověké opevněné sídlo
2. pyšně
3. likvidovat požár
4. běží za někým
5. dej se do hry
6. velký kopec
7. malý Jan
8. volání na Hanu
9. zvuk hlasivek
10. blesk a...
11. používá hrábě
12. vést dobytek na pastvu
13. odstraňuje vousy

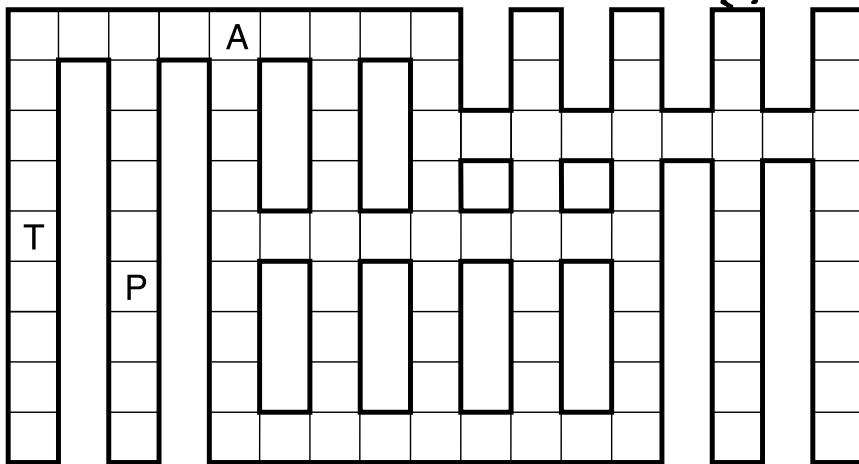
Hlavně že se jede

„Sláva nazdar výletu,“ prozpěvoval si podle svého zvyku malý . „Jako obvykle nevíme, kam se jede, a jako obvykle je nám to šumafuk. Hlavně že se jede! Tak jako tak se to časem dozvím.“ „Abyste byli v obraze,“ oznámil tatínek klukům, „máme namířeno do Přírodního a ptačího parku, kterému se říkalo (tajenka).“

KRIS-KROSOVÁ DOSAZOVÁČKA

Dosadte slova z legendy tak, aby se správně křížovala.

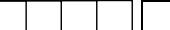
Slovo, které **zbyde**, tvoří tajenu.

AVENTINUS	LUSITÁNIE
BUDIŠOVKA	NEKROPOLE
ERNESTINA	NIKOLIDIE
ESKOLOPOD	OLYMPIÁDA
HELGOLAND	SMARAGDID
LANZAROTE	ŠTERNBERK
LUMPEPARK	TUPLSALTO

Tatínkova dlouhá věta

„To zní , (tajenka),“ jásali potomci.

„Tam se nám bude líbit!“ „Líbit se vám tam bude, o tom nepochybuj, ale doufám, že nebudeš dělat to, co si myslíš, že se tam dělá, protože se to tam dělat nemá, a kdo to tam dělá, je nezbeda, uličník, lotr, darebák, neposlucha a taky lump,“ vychrlil naoko rozzlobený tatínek dlouhou větu. „Tak to byla zase jedna z tvých pověstných poučných vět,“ ozval se Ríša, „ty v sobě toho učitele nezapřeš!“

ŘETĚZOVKA

Odkud vítr vane

„No jo, však se taky říká jednou pedagog, navždy pedagog,“ uchechtl se spokojeně tatínek. „Tak aby nám cesta rychleji ubíhala a abyste se dozvěděli něco nového, neodolám a povím vám příběh o pánovi, který později dostal čestný titul [] (tajenka). Jmenoval se Heinrich Lumpe, tudíž je vám jasné, odkud vítr vane!“

OSMISMĚRKA

Vyškrtejte uvedená slova ve všech směrech – vodorovně, svisle i úhlopříčně, zprava doleva, shora dolů a opačně. Zbyde 21 písmen. Čtěte je po řádcích, dozvítě se tajenky. Písmena mohou být vyškrtnuta víckrát.

O	T	P	O	H	A	N	K	A	E	A
C	K	I	N	T	Á	M	A	P	K	P
E	P	P	E	R	O	K	C	Č	E	A
R	O	O	A	V	V	L	I	R	O	L
O	K	D	K	É	P	P	K	P	S	Č
V	Í	CH	L	U	M	P	E	E	Č	Á
K	Ř	O	O	U	T	L	Y	Í	P	K
Š	P	D	P	K	I	A	L	T	É	Y
U	P	O	S	K	O	K	H	O	E	P
P	A	D	Á	K	A	Á	T	A	C	L
T	V	N	A	P	E	T	R	Ž	E	L

PADÁK
PAKLÍČ
PALČÁKY
PAMÁTNÍK
PEKLO
PELIKÁN
PERO
PETRŽEL
PLAKÁT
PODCHOD
POHANKA
POKUTA
POLÉVKA
POLKA
POSOK
PŘÍKOP
PUMPIČKA
PUŠKVOREC
PYTEL

Marná snaha

„Jo, o tom pánovi jsem něco málo slyšel! Prý si přál, aby ptáci neodlétali na zimu do teplých krajin, tak pro ně budoval park jako útočiště před nebezpečími, která by je cestou na jih mohla potkat. Jenže jak známo, matka příroda má jasno a nedá se oblahfnout, takže to nevyšlo. Ale tak jako tak toho udělal pro opeřence a jejich ochranu spoustu,“ jásal makrozoolog, který se nemohl dočkat, jak to bude dál.“

Dostanou se všichni ptáčci na jih?

Co se hned tak nevidí

„Heinrich se narodil [] . [] . [] v severních Čechách v Doubici u Krásné Lípy. Jeho tatínek Ferdinand měl hospodářství a obchodoval se dřevem. Maminka Helena se starala o domácnost a o početnou rodinu. Měli dvanáct dětí a to se hned tak nevidí!“ „No, hned tak asi ne, ale rakouská císařovna Marie Terezie jich měla s Františkem I. Štěpánem Lotrinským šestnáct!“ neodpustil si poznámku mák-historik.

SUDOKU

	4			2		7	6	
1	5			4				2
		2	5		3	8		4
		4			1	5	8	
5	1			8	4	9	2	
		9	2	5	6		4	3
	6	7	4	1		2	3	
4			7	3	9	6	5	8
	9	5			2		7	

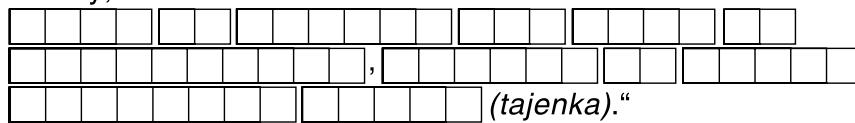

Vyplňte do jednotlivých polí číslice od 1 do 9 tak, aby každá z nich byla v každé řádce, v každém sloupci a zároveň v každém rámečku o 3 x 3 polích (vyznačeném tučnou linkou) jen jednou.

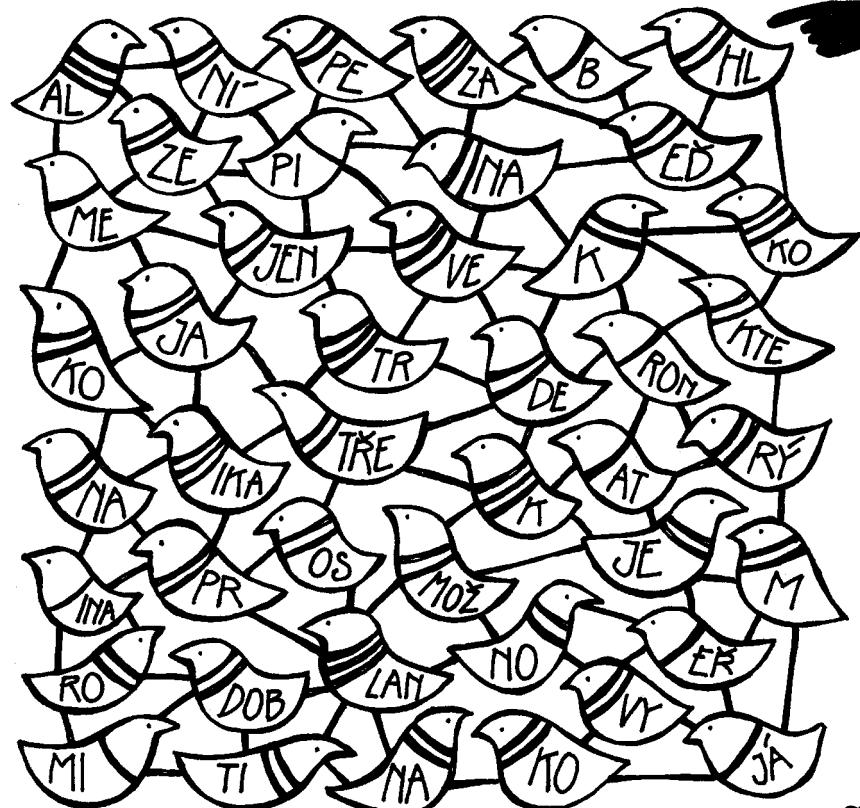
Tajenu přečtete po řádcích v zábarvených políčkách.

Dědovo heslo

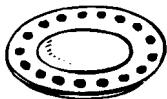
„O přírodu a hlavně o ptactvu se Heinrich zajímal od dětství, ale trvalo dlouho, než si mohl splnit sen a vybudovat v Ústí nad Labem první středoevropskou ptačí rezervaci,“ vyprávěl tatínek. „Vyučil se obchodníkem, zkoušky složil u svého strýce Ignáce Lumpeho v Ústí nad Labem, který tam měl železářství a koloniál. Pak vyrazil na zkušenou do Německa a po návratu převzal firmu. Stal se úspěšným podnikatelem. I když byl bohatý, řídil se heslem svého dědečka:

Postupujte po ptáčcích se DVĚMA pruhy na krku.

Operenci na

„Když Heinrich viděl, jak rostoucí průmysl ničí krajiny a jak kvůli tomu ubývá ptáků, vadilo mu to, a tak přemýšlel, co se s tím dá dělat. V jeho době nebylo ani nic divného, že opeřenci končívali na talíři. Třeba takoví drozdi se (tajenka) a bývali pochoutkou na panských hostinách,“ vykládal tatínek.

POPLETENÝ TEXT

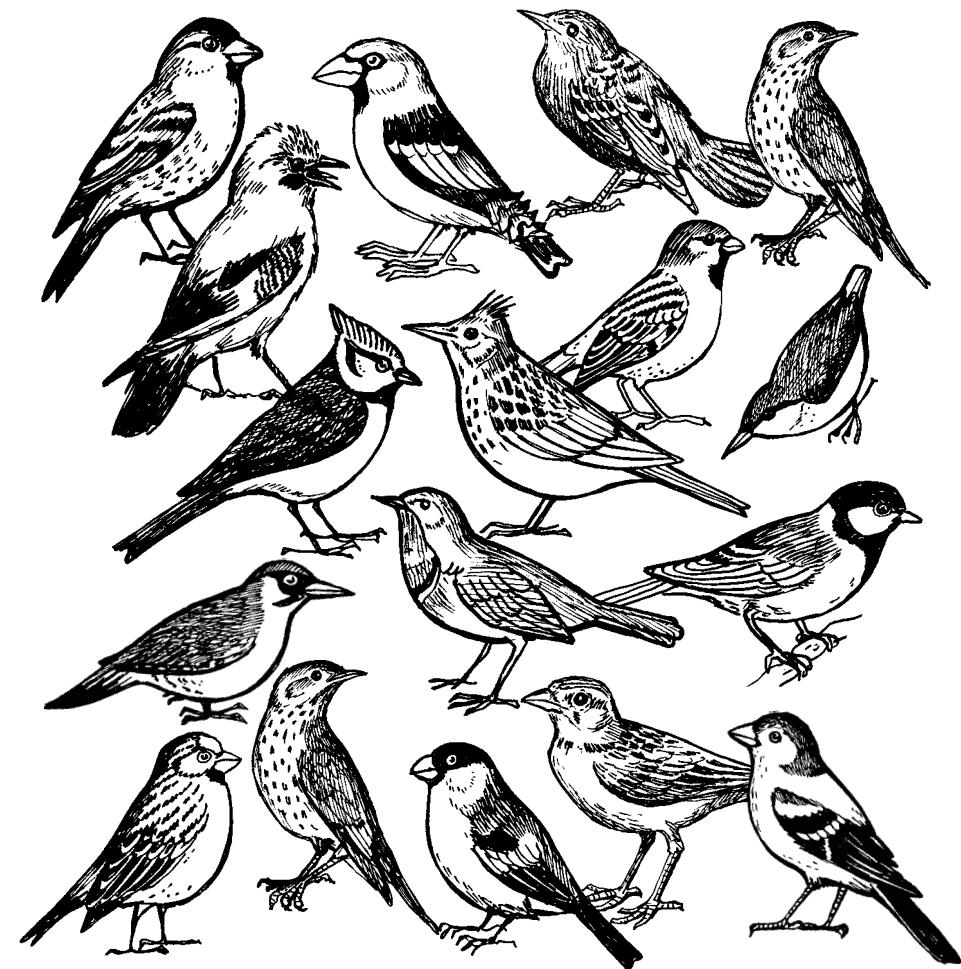
Pozorně si přečtěte text a opravte v něm všechny chyby.
Ze správných písmenek pak po řadcích sestavte tajenu.

Drozd ~~spěvák~~ je běžným obyvatelem česů, psasek a dalších míst s dřevinami. Pranika ale i do městských parků a zahrad. Také se pyšní i na hřibolovech. Živí se bezobratlými živočichy, semeny a prody. Vždy je při chuti. S oblibou požívá plže sak, ře jejich ulisu duží k žobáku a rozbití ji o kámon nebo o paráž. Hnízdí si stačí v korunách stromů či v kuřích. Vymazává je bahmem, aby bylo překně hradoučlé. Část drozdů ~~spěvých~~ je stálá, ale většina odlaďá na zimu do západní a jižní Evropy, severní Afriky nebo až do Indie Asie. Tož tak.

Co bylo, bylo

„Slavná kuchařka Magdalena Dobromila Rettigová má ve své proslulé knize dlouhatánský recept, jak tyto opeřence chutně připravit. Jednoduché to nebylo ani náhodou, ale už je to historie. Dneska jsou tiše ptáčci zpěváčci chránění, ale dříve se běžně prodávali na trzích,“ ozval se mlsný mák.

Na obrázku jsou jen dva ptáčci stejní. A to jsou právě drozdi.

Na vrchu Větruše

„Heinrich Lumpe jako velkorysý lidumil přispěl i na ústecké zoo,“ vybavil si mák-zoolog, co dalšího ještě kdysi kdesi zaslechl. „Když o tom tak přemýšlím, byl to spíš zvěřinec než zoologická zahrada, jakou známe dnes. Tahle naučná atrakce se nacházela u výletní restaurace na vrchu Větruše. Bylo tam toho k vidění opravdu hodně! Leopard, vlk, pavián a jiné opice, hyena, muflon, fretky, cizokrajní ptáci a dokonce i [] (tajenka)! A to není všechno! Třeba taková jízda na oslu nebo na poníkovi tam stála 10 halířů!“
*Tento zvířecí park za pár let zanikl během první světové války. Doba byla zlá a nebylo čím zvířata krmit.

CO SEM NEPATŘÍ

Vyhledejte slovo, které mezi ostatní významově nepatří. A máte tajenu!

VRÁNA•HAVRAN•SÝČEK•DROZD
MARABU•SOJKA•DATEL•PELIKÁN
ŠPAČEK•VRABEC•PŠTROS•TUČŇÁK
PAPOUŠEK•HOLUB•KOS•PLAMEŇÁK
STEHlíK•KOŇADRA•VLAŠTOVKA•KÁNEK
OREL•JESTŘÁB•KROKODÝL•LABUTĚ
VOLAVKA•SOVA•KANÁR•TUKAN
RORYS•HRDLÍČKA•SLAVÍK•PÁV

O Heinrichovi Lumpem a jeho parku vznikla unikátní obří kniha. Je vázaná v kůži, má 500 stran a váží 24 kilogramů. Obsahuje novinové výstřížky o Lumpeparku a jeho zakladateli, dobové fotografie, plakáty, dopisy, pozvánky, vstupenky a propagacní materiály. Toto obdivuhodné dílo sestavil Wilhelm Biscan. Kromě toho, že tenhle pán pracoval jako Lumpeho sekretář, byl i novinář a spisovatel.

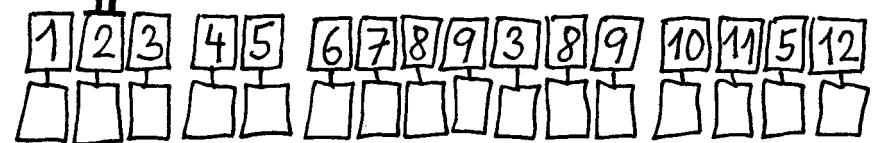
Voda, voda, vodička

„V roce 1908 si Heinrich Lumpe začal plnit svůj sen. Zakoupil pozemek na divokém skalnatém svahu na místě bývalé cihelny a dal se tu do budování romantické ptačí rezervace. Nebylo to jednoduché a ani laciné. Také to byl, jak se říká, [] (tajenka). Napřed sem bylo třeba navézt zeminu a vybudovat vodovod, který napájel TŮPOČKY, NÍČKYRYB, TÁNYFON, DYDOPÁVO a SKYDOTRYVO (srovnejte správně slabiky),“ vykládal tatínek, který byl ve svém živlu. „Jo, jo, on ten pan Lumpe dobře věděl, že voda je základ života,“ ozval se hloubavý **, „a že kromě pití v ní opeřenci najdou k snědku vodní hmyz, jeho larvy a vajíčka.“

POPLETENÁ SYNONYMA

Vyberte správné synonymum a písmeno, které je uvedeno za ním, napište podle čísel do tabulky. Synonyma jsou slova, která sice různě znějí, ale mají stejný význam.

1. OBAVA.....	ZRUČNOST-Ť
2. OBČAS.....	NESNÁZ-U
3. OBHAJCE.....	PŘÍSERA-D
4. OBLAK.....	BÁZEŇ-B
5. OBLEK.....	PŘÍBYTEK-T
6. OBLUDA.....	OBRÁNCE-H
7. OBR.....	MRAK-N
8. OBRUBA.....	ZVÝK-R
9. OBTÍŽ.....	ŠATY-A
10. OBYDLÍ.....	NĚKDY-Ě
11. OBYČEJ.....	KOLOS-L
12. OBRATNOST.....	LEM-O

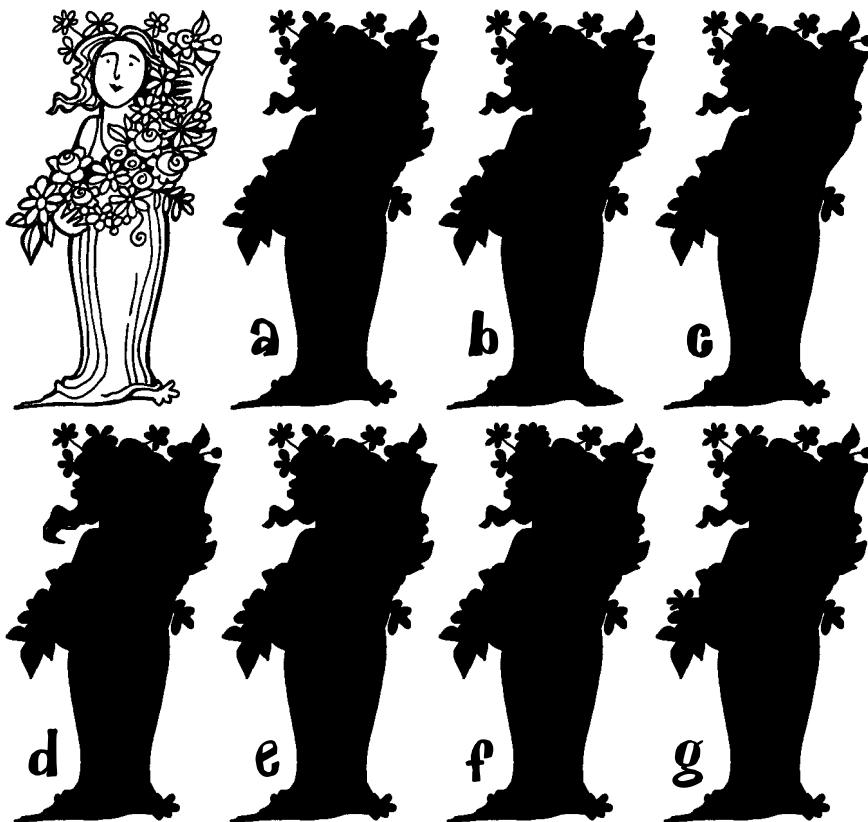
Bohyňě květů a jara

„Pak přišly na řadu rostliny. I ty byly vybrány tak, aby ptactvo mělo kde si budovat hnízda*, aby v porostech, podobně jako ve vodě, našlo něco, co mu bude chutnat**. No, a aby ani lidé nepřišli zkrátka, došlo i na okrasné květiny. Tehdejší návštěvníci vcházeli do parku tunelem tvořeným propletemem popínavých růží a na jeho konci vítala návštěvníky socha bohyňě květů a jara Flora.

**hloh, habr, břečťan, jedle, modřín, tis, javor*

***líska, kdoule, ptačí zob, ovocné stromy*

Najdete správný stín bohyňě Flory?

Zásady jak se patří

„Pan Lumpe ve vztahu k ptákům ctil zásady: zaprvé, aby zde mohli nerušeně hnítit. Zadruhé, aby byli chráněni před nebezpečím a nástrahami od lidí a zvířat. A zatřetí, aby v zimních měsících měli co jíst. Po parku byly rozmístěny stovky ptačích budek*, opeřence lákaly dutiny ve stromech i ve zdivu staveb. A fungovalo to, ptáci se sem hrnuli! V roce 1928 zde napočítali 81 druhů ptactva. Prostě dokonalé

(tajenka)!“

*V roce 1933 bylo ze 480 budek obydleno 330. Dalších 200 hnízd bylo v keřích a na stromech.

SLOUPCOVKA

		OZNA- ČENÍ POČTU	1						
PROUTEK CHLUPU NAD OKEM				ČÁST PAŽE	2				
	O CO		3	OBOJ- ŽIVEL- NÍK					
DOTAŽ NA DŮVOD				ŘÍMSKY 1050			ČESKÉ PRÍJME- NI	4	
PETR A ROMAN	5	ZKRÁTKA NASI RE- PUBLIKY			CHLA- PECKE JMÉNO				
	NÁ- STROJ NA RYTÍ	6		CHLA- PEC					
			ČESKÝ ZPĚVÁK VILEM				CHEM. ZNAČKA URANU		
JÍDLO Z RAVÍCAT A PAPRIK	7			BAREVNÝ UKÁZ NA OB- LUZE					
NEDOB- ŘE	Z		STARÝ ANGLIC- KY		8	PLAZ		D	
			POLI- CISTA (slangově)	9					
VYSOKÝ STROM							A ANGLIC- KY	10	R
10 x 10	11		JIHOEV- ROPSKÝ KER		E				

Luštěte jen ve vodorovném směru. Svisle vyjdou vždy stejná písmena.

Písmena ve vyznačených políčkách srovnajte podle čísel do tabulky.

5	11	10	3	1	7	2	8	9	6	4	8	9
---	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Mňamky pro

„Aby se ptáci mohli v zimě dosyta najíst, bylo v parku čtrnáct krmných míst, ale třeba vrabci měli smůlu. Mezi Lumpeho chráněnce nepatřili, na ně tady čekaly pasti. Specialitou ptačího jídelníčku byly □□□□□□□□□□□□□□□□ (tajenka). Je jasné, od koho recept na tuhle pochoutku pochází. Obsahovaly kokosový tuk, směs semen, strouhané mrkve a hrušek. Po těch se opeřenci mohli utlouct!“

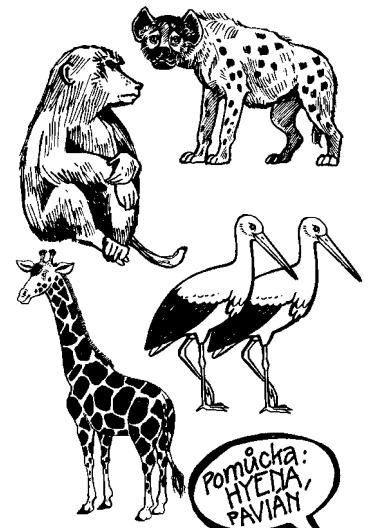
VÝSKRTÁVAČKA

A	L	U	V	I		
F	M	P	P	P		
E	E	A	H	H		
N	O	I	K	A		
O	L	A	R	I		
Á	Á	Á	Č	Č		
Ž	K	Y	N	Y		

Vyškrtejte pojmenování obrázků (kdekoliv). Zbylá písmena napište do zábarvených políček ve vedlejším sloupečku. Tato písmena, čtená v řádcích, tvoří tajenu.

Frauenfeude-Madchenglück, 9. 8. 1934

PES JAKO STRÁŽCE PTÁKŮ

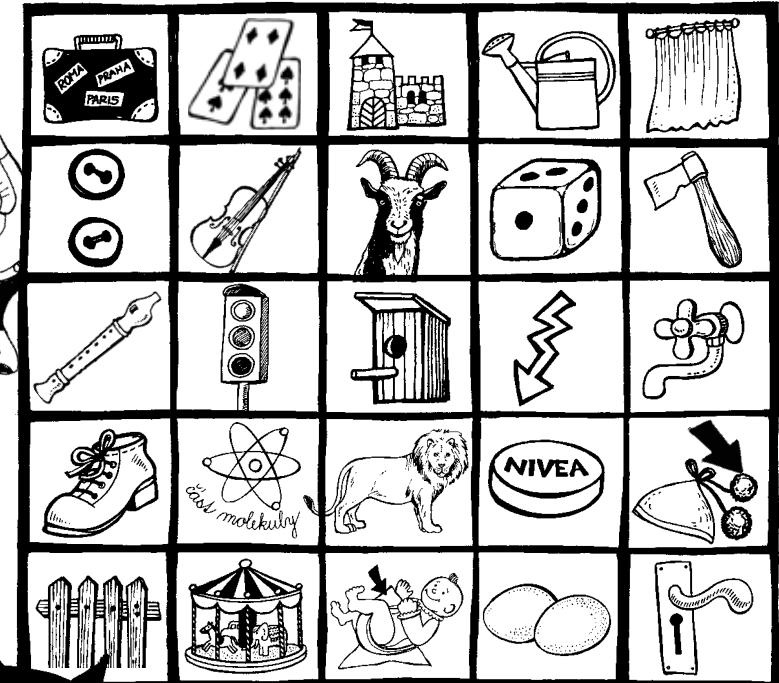
Je neuveritelné, jak se pes občas sladi s myšlením svého pána. Tady je jeden příklad: známý velký přítel zožíat Dr. h. c. Heinrich Lumpe z Ústí vzlal před nějakým časem do své ptačí rezervace v Krásném Březně psa – foxteriéra Mandyho. Ten byl jeden a půl roku svědkem, jak na Jindřichovo hrádku Dr. Lumpe krmí ptáčky. Malí ptáčci jsou chráněnci svého pána, to si musel Mandy bezpodminečně vštipit! Když Dr. Lumpe dlel se svou ženou v Karlových Varech, stalo se následující:

Kočkám vstup zakázán!

„Heinrich Lumpe byl sice milovník zvířat,“ pokračoval tatínek, „ale žádný tvor, který by mohl ublížit jeho milovaným ptáčkům, se do parku dostat nesměl. A to byly hlavně kočky, kterých se v okolí toulalo víc než dost. Pozemek byl proto obehnaný vysokým plotem s ostnatým drátem. Protikočičích opatření bylo mnohem víc: na různých místech se nacházely pasti. Stromy s hnizdy měly dokonce kmeny ovinuté látkou namočenou ve □□□□□□□□□□□□□□□□ (tajenka), který měl kočky odpuzovat. Jiné byly oplechované anebo omotané ostnatým drátem. A ptáci rychle pochopili, že je tu pro ně bezpečno!“

OBRÁZKOVÁ DOPLŇOVAČKA

Třetí písmena pojmenování obrázků tvoří tajenku, kterou přečtete po řádcích.

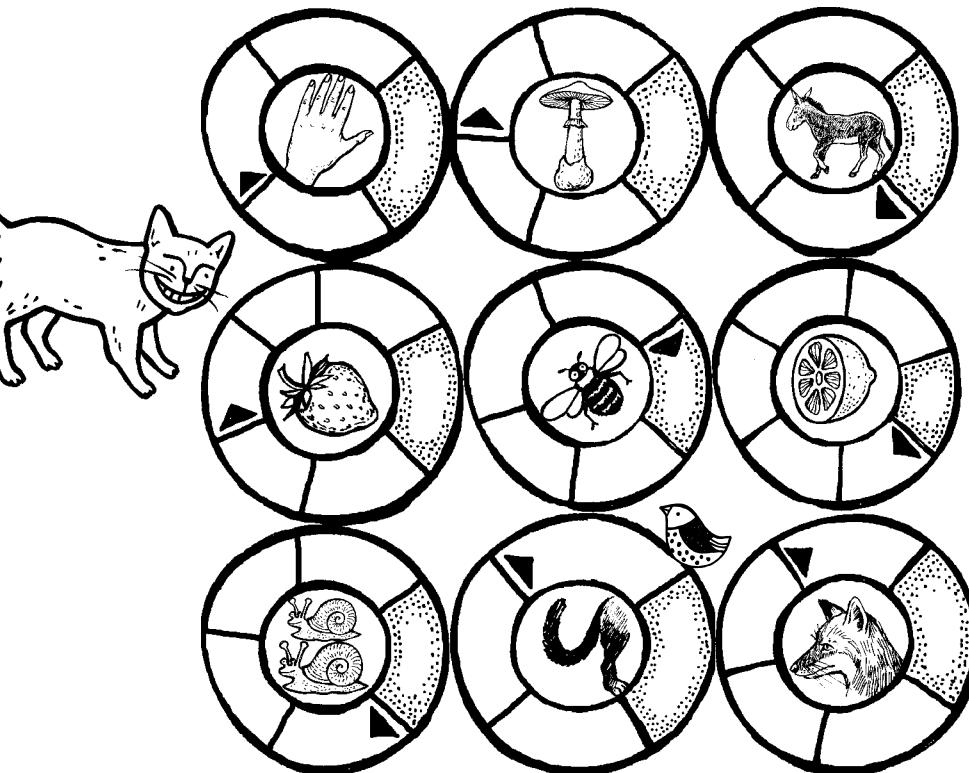

Nevítaný vetrálec

„Kromě toho zde byl správce, který pravidelně vyrážel na obchůzku a kontroloval, zda se sem nějaká kočka přece jenom nevplížila a nevybírá hnízda a budky. Kdyby tomu tak bylo, měl ji na místě zastřelit. Sám Lumpe, když jednou nachytal kocoura, jak chmatá packami v ptačí budce, nezaváhal. Doběhl si pro [] (tajenka) a jistou ranou nevítaného vetrálece zabil.“

KRUHOVKA

Správně pojmenujte obrázek uvnitř kruhu a pak jeho jméno napište do políček po obvodu obrázku. Začněte v políčku označeném šipkou. Tajenu čtete po řádcích v zabarvených políčkách.

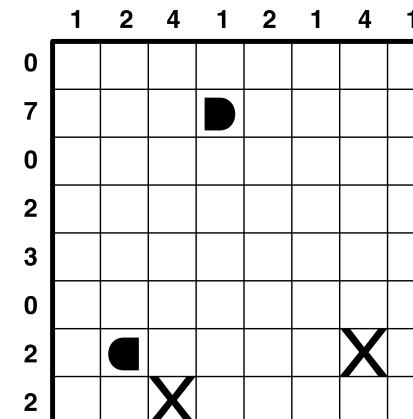

Jako v pohádce

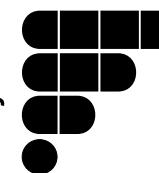
„Heinrich Lumpe budoval park hlavně pro děti a mladé lidi. Chtěl, aby se jim tady líbilo, doufal, že se začnou zajímat o přírodu a o její ochranu a že si oblíbí jeho milované ptáky. A tak tu bylo plno různých atrakcí. Nechyběla ani umělá jeskyně, na cestičce stály sochy Červené Karkulky a vlka, o kus dál vykukovala z okna chaloupky z březové kůry babička. Jenže ta návštěvníkům připomínala někoho jiného a rozhodně ne milého, a tak se tomu místu začalo říkat [] (tajenka).“

NÁMOŘNÍ BITVA

Levý obrazec představuje moře, ve kterém je zakotveno osm lodí. Jejich tvary a počet jsou uvedeny pod obrazcem. Lodě mohou být ve svislém i vodorovném směru a nesmějí se vzájemně dotýkat (a to ani svými rohy). Číslice po stranách označují počet obsazených políček. Když se vám podaří správně rozmiřit lodě, zjistíte, ve kterých políčkách se v sousedním obrazci ukývají písmena tvořící tajenu (tu přečtete po řádcích). Prázdná políčka si označte křížkem (využijte nápovědy).

Tvary lodí:

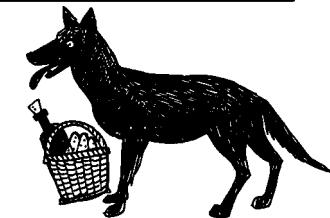

Příklad:

1	1	1
1		
2		

ZAP
IOW
ESV

Řešení = PES

Zkamenělý

„Nechyběla tu ani [] (tajenka),“ vykládal tatínek. „Ta byla u zkamenělého lesa, který našli horníci u Trutnova při těžbě uhlí. Šlo o dávné tropické stromy araukárie, které rostly před miliony let, a pan Lumpe jich za velké peníze nakoupil jedenáct železničních vagonů.“

OSMISMĚRKA

Vyškrtejte slova ve všech směrech – vodorovně, svisle i úhlopříčně, zprava doleva, shora dolů a opačně. Zbyde vám 25 písmen. Čtěte je po řádcích a dozvítě se tajenu. Písmena mohou být vyškrtnuta víckrát.

H	Y	L	C	E	V	A	K	R	K	O
A	B	E	R	A	K	P	Á	T	O	P
K	O	T	V	K	S	É	S	O	V	A
Č	K	A	E	K	Á	N	A	P	L	A
I	S	D	T	Á	K	I	P	I	S	S
L	U	K	P	T	Á	C	I	A	Y	K
D	O	Á	K	O	B	E	N	K	Č	Ř
R	Č	K	R	M	Y	A	O	K	E	I
H	O	N	O	O	R	R	K	Š	K	V
A	K	J	O	S	A	Č	E	J	K	A
V	L	A	Š	T	O	V	K	A	E	N

Č	Á	P	Č	E	V	A	K	R	K	O
ČEJKA	DATEL	DUDEK	HRDLÍČKA	HÝL	KONIPAS	KRKAVEC	MOTÁK	PĚNICE	POTÁPKA	RYBÁK
DATEL	DUDEK	HRDLÍČKA	HÝL	KONIPAS	KRKAVEC	MOTÁK	PĚNICE	POTÁPKA	RYBÁK	SKŘIVAN
DUDEK	HRDLÍČKA	HÝL	KONIPAS	KRKAVEC	MOTÁK	PĚNICE	POTÁPKA	RYBÁK	SKŘIVAN	SOJKA
HRDLÍČKA	HÝL	KONIPAS	KRKAVEC	MOTÁK	PĚNICE	POTÁPKA	RYBÁK	SKŘIVAN	SOJKA	SOKOL
HÝL	KONIPAS	KRKAVEC	MOTÁK	PĚNICE	POTÁPKA	RYBÁK	SKŘIVAN	SOJKA	SOKOL	SOVA
KONIPAS	KRKAVEC	MOTÁK	PĚNICE	POTÁPKA	RYBÁK	SKŘIVAN	SOJKA	SOKOL	SVOVA	SÝČEK
KRKAVEC	MOTÁK	PĚNICE	POTÁPKA	RYBÁK	SKŘIVAN	SOJKA	SOKOL	SVOVA	SÝČEK	SÝKORA
MOTÁK	PĚNICE	POTÁPKA	RYBÁK	SKŘIVAN	SOJKA	SOKOL	SVOVA	SÝČEK	SÝKORA	VLAŠTOVKA

Když Heinrich Lumpe 22. února 1936 zemřel, o park se staral jeho synovec Alfred a podařilo se mu ho udržet do konce války. Pak však byla jeho rodina s dalšími Němci nedobrovolně vystěhována z Čech do Bavorska. Z Lumpeparku se stal nehlídaný veřejný park. Brzy zde ale vznikl zookoutek a nakonec zoologická zahrada, na kterou mohou být Ústečtí pyšní.

Chlouba pana majitele

„Chloubou Lumpeparku byl Jindřichův hrádek neboli německy Heinrichsburg, který se na rozdíl od jiných atrakcí dochoval dodnes. Romantická zřícenina byla postavena z travertinu, zdobily ji postavičky trpaslíků, a aby toho nebylo málo, dřepěla tu kamenná žába s [] (tajenka).“

POPLETENÁ RČENÍ

Vyberte ze tří možností, jak doplnit jednotlivá rčení. Písmeno, které je před správnou možností, doplňte podle čísel do tabulky. Tak vám vydej tajenku.

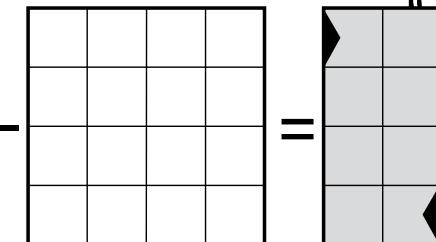
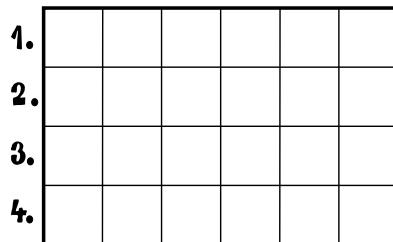
1. Pozdě lycha	2. Pod svícenem	3. Sejde k oči
P - venčis	U - lyjaá veselo	R - sejde k z myoli
U - krmis	CH - se meleni	U - maá za šru
K - honil	O - lyjaá sma	M - naobráči bábu
4. Nechval dne	5. Nehas, co	6. Po bowři lyjaá
B - bréhuz mele	P - smrdí	H - kraláž rozum
U - před večerem	Á - horí	A - klid
M - když proší	N - se nepáli	M - velký hlad
7. Veselá myol	8. U mousi	9. Strach má
L - holé nešestku	H - se meleni	V - velké oči
U - jaró nedělá	L - pozmás přísele	L - ma řebrošu
H - půl hadraví	E - lídají trůsky	K - velkí usí
10. Mráz kopřivou	1 2 3 4 5 2 4 5 6 ü	
P - dlonáli	[] [] [] [] [] [] [] [] [] []	
Ě - mespnáli	[] [] [] [] [] [] [] [] [] []	
T - miluje	[] [] [] [] [] [] [] [] [] []	

Kdo vří odpoví

„Nemyslete si ale,“ vykládal tatínek, „že to byla jen a jen atrakce! Kdepak! Ve stěnách tam bylo 160 umělých dutin. A hádejte pro koho?“ „No, pro jezevce určitě ne,“ poznamenal jízlivě mák-zoolog, ale než se kluci zmohli na slovo, odpověděl si neúnavný vypravěč sám: „Pochopitelně pro ptáky, aby mohli hnítidit i tady! Nevím to jistě, ale mám pocit, že se v hradních věžích usídlili i [] (tajenka).“

ODČÍTAČKA

Návod k luštění: KOLEDÁ - KOLA = ED

1. český spisovatel
(Malostranské povídky);
nerost obsahující kov
2. organické rozpouštědlo;
hodnota zboží v penězích
3. velká chuť k jídlu; sestra mámy
4. kožená bunda se šikmým zipem;
žabí citoslovce

Co se psalo v novinách Aussiger Tagblatt 3. 6. 1920:

Pohodová chvíle

Heinrich Lumpe a jeho psí miláček Mandy spolu rádi sedávali na lavici u Jindřichova hrádku a krmili zde své milované chráněnce. Dokonce se tu nejednou nechali vyfotografovat.

Najdete mezi dvěma obrázky DEVĚT rozdílů?

Je nač se těšit

„Podle toho, co říkáš, bylo to tam skoro jako v tom Farmaparku v Soběhrdech, kam jsi nás vzal o prázdninách,“ ozval se Felix. „Ne tak docela. Rozhodně tam nebyly trampolíny ani minokino a [] (tajenka)! V Soběhrdech jde hlavně o zábavu a ne o ochranu přírody. Dneska je z Lumpeho parku, teda spíš z toho, co z něho zůstalo, naučná stezka v ústecké zoo. Až tam dojedeme, celou ji projdeme. Něco z toho, o čem jsem vám pověděl, tam uvidíte na fotkách, něco na vlastní oči, tak se máte na co tešit!“

1	17	16	4	13
---	----	----	---	----

2	11	2	3	14
---	----	---	---	----

3	6	5	6	14	17
---	---	---	---	----	----

4	1	2	1	14	10
---	---	---	---	----	----

5	15	8	10	12	8
---	----	---	----	----	---

6	1	14	4	17	16	9
---	---	----	---	----	----	---

7	9	7	9	7	10	11	13
---	---	---	---	---	----	----	----

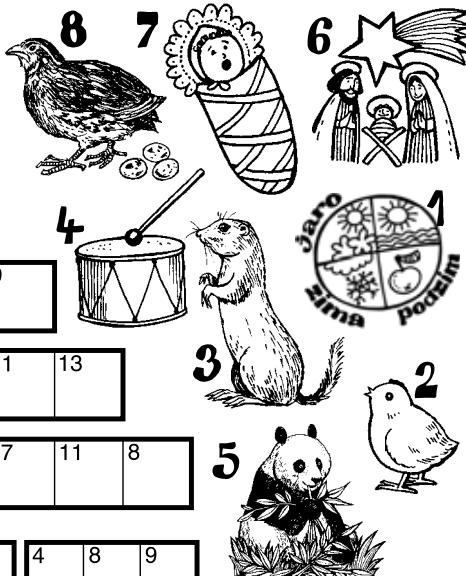
8	11	3	14	15	14	17	11	8
---	----	---	----	----	----	----	----	---

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

10	7	11	12	13
----	---	----	----	----

DOPLŇOVÁČKA S ČÍSLY

Do horních tabulek dosadte slova podle legendy. Každé písmeno tak dostane své číslo. Podle těchto čísel snadno vyplňte tajenuku v dolních tabulkách.

6	7	4	8	9
---	---	---	---	---

10	14	13	15	16	11	8	17
----	----	----	----	----	----	---	----

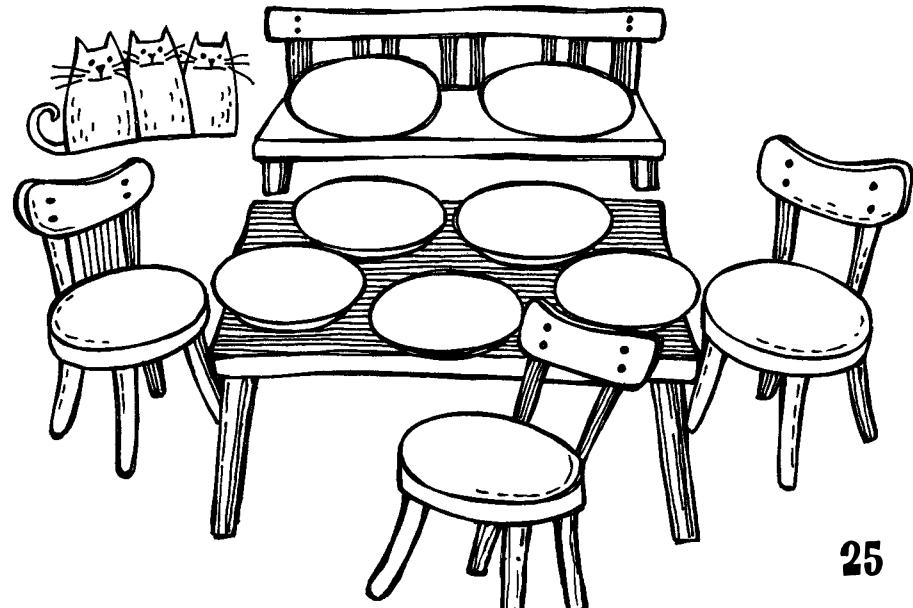
Hlad je nejlepší

„Joj, tati, mně z toho tvého vyprávění pořádně vytrávilo,“ ozval se Ríša. „A bráškům taky. S plným žaludkem by nám to těšení šlo o moc líp.“ „No jo, tak se na to posilníme,“ souhlasil tatínek. Zastavil u první restaurace, kterou uviděl, a za chvíliku všichni bádali nad jídelním lístkem. Co si dali, to se máci dozvědět nemohli, protože zůstali v autě. Vy na to ale lehce přijdete.

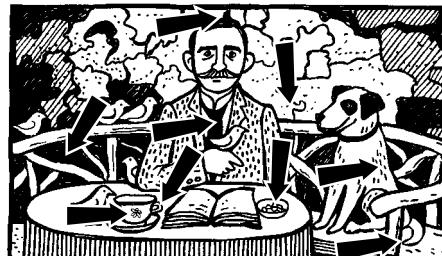
- Nejbližší restaurace se jmenovala U tří koček a vařili tu česká jídla.
- Tatínek s chlapci si sedli ke stolu se třemi židlemi a lavicí.
- Na lavici si sedl Kryštof a Bertík.
- Ríša se usadil na židli naproti tatínkovi vedle Felixe.
- Tatínek měl Bertíka po své pravici.
- Hladoví kluci si velmi rychle vybrali jídlo a tatínek objednal čočku s volským okem, moravského vrabce s knedlíkem a se zelím, drůbeží játra s rýží a dvakrát zapečené rybí filé s brambory.
- Ríša ani Felix nejedí játra.
- Felix nejí ani čočku.
- Kluci na lavici měli stejně jídlo.

Doplňte do obrázku, kam se kdo posadil a co si dal k jídlu:

Řešení • Řešení • Řešení • Řešení

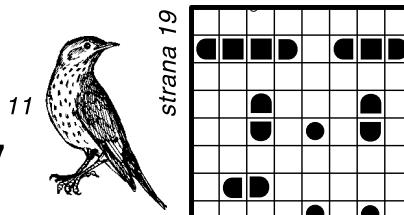
1. Bylo zachraň se, kdo můžeš.
2. Jako jeden mák.
3. Dětí jako smetí.
4. Lumpenpark.
5. Jako místo, kde se dají dělat lumpárnny.
6. Otec evropského ptactva.
7. Nedoletí ptáček 2 a ptáček 3.
8. 16. 2. 1859.
9. Hled na peníze jen jako na prostředek, kterým je možno konati dobro.
10. Lovili ve velkém.
11. Viz obrázek.
12. Krokodýl.
13. Běh na dlouhou trať. Potůčky, rybníčky, fontány, vodopády, vodotrysky.
14. Stín a.
15. Ptačí eldorado.
16. Lumpeno koláčky.
17. Francouzském dehtovém oleji.
18. Kulovnici.
19. Chaloupka ježibaby.
20. Obrovská plastika Krakonoše.
21. Korunou na hlavě.
22. Netopýří.
23. Viz obrázek.
24. Buřty si tam nikdo neopékal.
25. Viz obrázek.

strana 23

Drozd řeporový je běžným obyvatelem Česka, lesů, lesoparků a dalších míst s dřevinami. Přináší ale i do městských parků a zahrad. Také se nachází i na hřbitovech. Živí se živočichy - myši, žárovichy, semeny a květy. Vždy je při chuti. S oblibou pojíždí plátek, že jejich ulidu díky krobáku a rozbreži o kámon nebo o párek. Hnízdí si sladce v korunach stromů či v lesech. Vymanává se balhem, aby bylo pěkně hraděný. Část drozdu řeporového je stála, ale většina odchází na zimu do severní a jižní Evropy, severní Afriky nebo až do Malé Asie. Toto tak.

strana 10

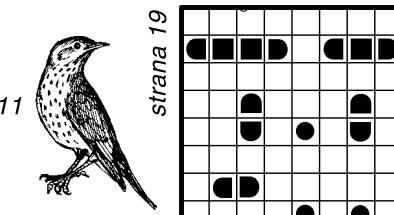

strana 11

KRYŠTOF	BERTÍK
filé	filé
RÍSA	TATÍNEK
čočka	játra
vrabec	
FELIX	

strana 25

strana 11

strana 19

Řešení soutěžních úkolů z čísla 187

26. Vcucnul do vysavače.
28. Smajlíka.
29. Nikdy není dost brzo nechat se otrávit Vánocemi.

Na příští Makovici se můžete těšit 5. února 2019.

MAKOVICE - pro luštitele od 8 do 108 let • 23. ročník, číslo 188/12 • cena 29,- Kč

- Redakce: Běla Gelná, Irena Hladká a Kateřina Korbařová
- 1. strana obálky Irena Hladká
- Vydává Společnost Makovice (Irena Hladká – Tapír, Slavíčkova 6, 160 00 Praha 6, IČO 62904361)
- kontaktní adresa Malešická 109, 108 00 Praha 10
- telefon 775 988 819
- e-mail: cas.makovice@seznam.cz, www.makovice.net
- Tisk: Ofsetová tiskárna, Radotínská 66, Velká Chuchle
- Rozšířují společnosti PNS a. s.

ISSN 1212-6888
MK ČR E 10790

Toto číslo vyšlo 6. prosince 2018, další číslo vyjde 5. února 2019